

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 674/2022 vp

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen muistisairaiden henkilöiden sopeutumisvalmennuskurssien järjestämisen jatkamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Sarkomaan /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 674/2022 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy muistisairaiden henkilöiden sopeutumisvalmennuskurssien turvaamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Terveystieteiden ja terveysministeriön (1326/2010) 29 §:ssä todetaan, että hyvinvointialueen on järjestettävä potilaan sairaanhoitoon liittyvä lääkkäinllinen kuntoutus ja pykälässä on lueteltu erilaisia lääkkäinlliseen kuntoutukseen sisältyviä asioita, joista yhtenä on mainittu sopeutumisvalmennuskurssit.

Sosiaali- ja terveysministeriö julkaisi Valtakunnalliset lääkkäinlliseen kuntoutukseen ohjaamisen perusteet 2022: Opas terveyden- ja sosiaalihoollon ammattilaisille ja kuntoutuksen parissa työskenteleville joulukuussa 2022 osana Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman palvelujen kehittämistä. Oppaan tavoitteena on yhtenäistää lääkkäinllisen kuntoutuksen käytäntöjä koko maassa. Oppaassa avataan lääkkäinllisen kuntoutuksen käsitteitä ja lääkkäinllisen kuntoutuksen erityispiirteitä eri ikäryhmissä ja erityistilanteissa.

Oppaassa todetaan, että sopeutumisvalmennusta voidaan järjestää erimittaisina kursseina, ryhmätoimintana sekä yksittäisinä ensitieto- ja teemapäivinä. Kuntoutuksen on kiinnitettävä erityistä huomiota jo muistisairauden varhaisessa vaiheessa, jolloin sairastuneella on vielä mahdollisuus oppia uusia toimintatapoja ja esimerkiksi apuvälineiden käyttöä. Kuntoutussuunnitelma on tehtävä heti muistisairauden diagnosoinnin jälkeen. Kuntoutuksen tavoitteet ja sisällöt määräytyvät sairauden vaikeusasteen ja yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Marinin hallituksen ohjelmassa muistisairaudet on nostettu osaksi kansansairauksia, joihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Muistisairauksiin on kohdistettava ennaltaehkäisevää ohjausta ja neuvontaa sekä myös kuntoutuspalveluita yksilöllisen kuntoutussuunnitelman mukaisesti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos vastaa käynnissä olevasta kansallisesta muistipalvelupolku -hankkeesta, jonka tarkoituksena on luoda kansallinen muistipalvelupolkumalli ennaltaehkäisevistä palveluista ja varhaisesta tunnistamisesta hoitoon, kuntoutukseen ja seurantaan. Tämän lisäksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella on alkamassa tutkimus muistisairaiden henkilöiden palvelujen käytöstä ja kustannuksista ennen diagnoosia. Tutkimuksen yhtenä tavoitteena on selvittää, minkälaiseen palveluntarpeeseen on tulevaisuudessa varauduttava, kun väestön ikääntyessä muistisairauksia sairastavien lukumäärä kasvaa.

Tulevaisuudessa tulee kehittää sosiaali- ja terveysministeriön, hyvinvointialueiden ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä kuntoutuksen työjaossa ja sisältöjen muotoilussa siten, että asiakkaat ohjautuisivat sujuvasti oikeaan palveluun oikeaan aikaan ja että myös yli 65-vuotiaiden monisairaiden, muistisairaiden ja vammaisten henkilöiden lääkinnällisen kuntoutuksen tarve tunnistettaisiin.

Helsingissä 2.2.2023

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru